

Kuba från havet

Jan Strömdahl text & foto

Mellan jul 2016 och påsk 2017 genomförde vi en segling runt Kubaön och Ungdomsön med en 38 fots katamaran under kubansk flagg och hyrd i Cienfuegos. Som organisatör och kapten var jag med hela tiden, 16 veckor. Övriga i besättningen deltog 1-5 veckor. Sammanlagt var vi 62 personer (29 kvinnor och 33 män) som bildade slumpvis sammansatta veckovisa arbetslag om 7-10 personer.

En del kunde segla, andra kunde laga mat, fiska eller prata spanska. Jag förde hela tiden en ganska detaljerad loggbok som vi kommer att publicera tillsammans med några av deltagarnas reflektioner och bilder. Det blir en spännande läsning om nästan överkliga händelser.

Här vill jag bara sammanfatta några preliminära slutsatser av vår unika expedition.

Helt överväldigande är den omväxlande naturen. Mangroveträskan, de vita sandstränderna, palm- och tallskogarna, de mäktiga bergsmassiven, de gröna kobbarna, de vida fjärdarna. Lika överväldigande är det omväxlande vattenlandskapet. Oändliga havsområden med några meters vattendjup och färger på vattnet som växlar mellan djupblått, ljusgrönt, lila och brunt. Korallrev och sandbankar. Mörka, djupa oceaner med flera tusen meters djup. Undervattenslandskap med växter, koraller, fiskar och skaldjur i alla tänkbara färger. Kuba skyddar sina naturtillgångar och det är bara i Havanna som människans spår dominerar. Några få turistetableringar hotar inte heller de dominerande naturupplevelsorna.

Marinorna är ovana vid båtbesök utom i Cayo Largo, Cienfuegos och Casilda. De har vänlig och hjälpsam personal men olika rutiner för gränskontroll. De har ett mycket begränsat utbud i butiken. Proviantera annat än fisk och skaldjur måste man göra i närliggande städer. Det ställer till vissa problem när marinorna ligger i obebodda trakter som Guillermo, Los Morros, Siguaneya och Cayo Largo. Fler marinor vore önskvärt, särskilt i Drottningkärgården och på Pinar del Rios nordkust. Men viktigare är att öppna upp kustsamhällena generellt.

Sueco Cubano Friend Ship

Det största problemet för oss var den kubanska gränskontrollens inställning till besök i land, särskilt i småstäder och fiskebyar. Där finns ingen klar och gemensam policy. Ibland blev vi välkomnade, ibland avvisade. Ibland kunde vi förhandla och ibland var det helt omöjligt. Vi fick aldrig någon förklaring men man anar att det finns en allmän rädsla för att båtar kan missbrukas. Kanske är det därför som gränsbevakarna aldrig har några egna båtar utan måste bli skjutsade av lokala fiskare.

Om Kuba vill att den småskaliga marina ekoturismen ska utvecklas så måste regleringen ses över. Det är orimligt att man kan ta sig var som helst på kubanska vägar och träffa vilka kubaner man vill - bara man inte kommer vattenvägen.